

Z żałobnej karty

Krystyna Pleskot-Makulska (1954–2019)

Pożegnanie

Kochana Krysiu,
wyzaczyłaś mi najtrudniejsze zadanie do wykonania w całej mojej pracy zawodowej. Chciałabym Cię pożegnać, najpierw w imieniu dziekanów i pra-

cowników Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego, na którym spędziłaś całe swoje życie zawodowe. Na tym wydziale uzyskałaś tytuł naukowy doktora nauk humanistycznych, napisałaś ponad czterdzieści prac o edukacji dorosłych w Polsce i za granicą oraz komparatystyce andragogicznej. Prowadziłaś zajęcia dydaktyczne, przygotowując się do nich niezwykle starannie. Prowadziłaś je z dużym zaangażowaniem i poczuciem odpowiedzialności za kształtowanie umysłów młodych ludzi.

Chciałabym pożegnać Cię, Krysiu, także w imieniu studentów, którymi zajmowałaś się z wielkim oddaniem. Z ogromną cierpliwością poprawiałaś ich błędy i zawsze byłaś wyrozumiała dla ich słabości, a oni byli Ci za to wdzięczni. Na specjalizacji andragogicznej wypromowałaś kilkudziesięciu absolwentów, którzy od Ciebie uczyli się mądrości i wrażliwości na innych.

Nie ograniczałaś się do tych działań, ale byłaś też osobą aktywną w stowarzyszeniach naukowych. Byłaś członkiem założycielem Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego, publikowałaś w jego wydawnictwach: „Edukacji Dorosłych” i „Roczniku Andragogicznym”. (Hania Solarczyk-Szwec, profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i prezes Towarzystwa, wraz kilkorgiem jego przedstawicieli są tu dzisiaj z nami). Działałaś też w Amerykańskim Stowarzyszeniu Edukacji Dorosłych i Kształcenia Ustawicznego.

Wreszcie chciałabym pożegnać Cię, Krysiu, w imieniu najbliższych Koleżanek i Kolegów z Twojej katedry – Edukacji Ustawicznej i Andragogiki – którzy znali i pamiętają Cię z bardzo, bardzo wielu spotkań zawodowych i prywatnych. Jesteśmy tu dzisiaj wszyscy, którzy spędziliśmy z Tobą wiele chwil: Ewa, Ania, Krzysztof i ja. Pamiętamy, z jaką uwagą i życzliwością zawsze słuchałaś opowieści o różnych naszych problemach, zawsze byłaś gotowa, by wspierać i pomagać. W każdym człowieku szukałaś dobra i zawsze udawało Ci się je znaleźć. Pamiętamy te wszystkie dni, które spędziliśmy na wspólnej pracy, na konferencjach, seminariach, ale też na długich rozmowach przy kawie. Z wielką dumą opowiadałaś nam wtedy o swojej wspaniałej Rodzinie, o mężu Andrzeju i synach – Tomaszu i Marcinie; tak bardzo cieszyłaś się ich sukcesami. Ale mówiłaś też o swojej tęsknocie za tymi, których zostawiasz w Polsce, szczególnie o tęsknocie za mamą Haliną, którą bardzo podziwiałaś. Tęskniłaś za siostrami, które były Ci bardzo bliskie. Kochałaś ich wszystkich i miałaś poczucie spełnionego, szczęśliwego życia.

Wiele razy mówiłam Ci, że jesteś „świętą osobą”, a Ty zawsze protestowałaś przeciwko takiemu określeniu.

Krysiu, modlimy się dzisiaj za Ciebie i Twoją Rodzinę, z którą dzielimy ból rozstania. Będziemy też modlić się 22 marca podczas mszy świętej

o godz. 18.30 w Warszawie w Kościele Najświętszego Zbawiciela przy placu Zbawiciela, gdzie wiele razy wstępowałaś na modlitwę.

Krysiu, nie potrafię Cię pożegnać. Czuwaj nad nami wszystkimi z nieba, wspieraj nas i nadal pomagaj, jak zawsze. I do zobaczenia. Do zobaczenia, Krysiu.

Ewa Skibińska

<https://orcid.org/0000-0002-5325-6507>

Uniwersytet Warszawski

Bibliografia prac dr Krystyny Pleskot-Makulskiej

Alfabetyzacja jako istotny obszar edukacji dorosłych w Stanach Zjednoczonych, „Edukacja Dorosłych” 2011, nr 2.

Badanie powodzeń i niepowodzeń dydaktycznych – refleksje metodologiczne, „Oświata Dorosłych” 1983, nr 5.

Chautauqua – początki rozwoju oświaty dorosłych w Ameryce, „Edukacja Otwarta” 2002, nr 4 oraz w: „Rocznik Andragogiczny” 2003.

Chautauqua w USA – jej przeszłość i terażniejszość, „Edukacja Dorosłych” 2008, nr 1–2.

Ewa Skibińska, *Mikroświaty kobiet. Relacje autobiograficzne*, Warszawa 2006, (recenzja), „Rocznik Andragogiczny” 2007.

Edukacja dorosłych i kształcenie akademickie w Brazylii – wprowadzenie, w: A. Frąckowiak, J. Pólturzycki (red.), *Edukacja dorosłych w wybranych krajach pozaeuropejskich*, t. 2, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa, 2011.

Edukacja dorosłych i rozwój zasobów ludzkich (HRD) – dwa obszary kształcenia dorosłych w Stanach Zjednoczonych, „Rocznik Andragogiczny” 2005.

Edukacja dorosłych w Finlandii, w: A. Frąckowiak, J. Pólturzycki (red.), *Edukacja dorosłych w wybranych krajach pozaeuropejskich*, t. 2, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa, 2011.

Edukacja dorosłych w Stanach Zjednoczonych – podstawowe problemy, Biblioteka Edukacji Dorosłych, t. 34, Wydawnictwo Naukowe Novum, Warszawa–Płock 2005 (współautorstwo z A. Frąckowiak, J. Pólturzycki, pod red. J. Pólturzyckiego) – tu artykuły:

Chautauqua – początki rozwoju oświaty dorosłych w Ameryce (pierwodruk w: „Edukacja Otwarta” 2002);

E-learning – nowa postać edukacji (pierwodruk w: „Rocznik Andragogiczny” 2004);

Kształcenie na odległość w USA (pierwodruk w: „Rocznik Andragogiczny” 2001);

Kształcenie specjalistów oświaty dorosłych w amerykańskich szkołach wyższych (pierwodruk w: E. A. Wesołowska (red.), *Człowiek i edukacja. Studia ofiarowane Profesorowi Józefowi Pólturzyckiemu*, Wydawnictwo Naukowe Novum, Płock 2004);

E-learning – nowa postać edukacji, „Rocznik Andragogiczny” 2004.

- II Zjazd Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych*, „Oświata Dorosłych” 1982, nr 1.
- Kształcenie na odległość w USA*, „Rocznik Andragogiczny” 2001 oraz „Edukacja Otwarta” 2001, nr 1–2.
- Kształcenie kursowe nieprofesjonalnych nauczycieli dorosłych*, w: E. A. Wesołowska (red.), *Nauczyciele edukacji dorosłych*, Biblioteka Edukacji Dorosłych, t. 10, Wyd. A. Marszałek, Toruń 1996.
- Kształcenie specjalistów oświaty dorosłych w amerykańskich szkołach wyższych*, w: E. A. Wesołowska (red.), *Człowiek i edukacja. Studia ofiarowane Profesorowi Józefowi Pólturzykiemu*, Wydawnictwo Naukowe Novum, Płock 2004.
- Memorandum na temat kształcenia na poziomie wyższym w krajach Wspólnoty Europejskiej*, „Forum Oświatowe” 1993, nr 8–9.
- Międzynarodowa Letnia Szkoła Uniwersytetu w Oslo*, „Oświata Dorosłych” 1982, nr 4.
- Mnemotechniki i możliwość ich stosowania w edukacji dorosłych*, „Edukacja Otwarta” 2008, nr 2.
- Możliwości uczenia się ludzi dorosłych*, „Edukacja Dorosłych” 1997, nr 1 oraz „Rocznik Andragogiczny” 1998.
- Ósma międzynarodowa konferencja na temat kształcenia wspomaganego technologią informacyjną – Online Educa Berlin*, „Rocznik Andragogiczny” 2002.
- Pięćdziesiąta szósta konferencja Amerykańskiego Stowarzyszenia Edukacji Dorosłych i Kształcenia Ustawicznego (AAACE), Norfolk, 30.10–02.11.2007*, „Rocznik Andragogiczny” 2007.
- Powstanie i rozwój systemu edukacji dorosłych w Stanach Zjednoczonych Ameryki*, w: A. Frąckowiak, J. Pólturzycki (red.), *Edukacja dorosłych w wybranych krajach pozaeuropejskich*, t. 2, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2011.
- Program kształcenia studentów specjalizacji andragogicznej*, „Rocznik Andragogiczny” 2003.
- Przegląd aktów prawnych dotyczących edukacji dorosłych ogłoszonych w Dzienniku Ustaw, Monitorze Polskim i Dzienniku Urzędowym MEN w latach 1995–1996*, „Edukacja Dorosłych” 1998, nr 1.
- Przegląd aktów prawnych dotyczących edukacji dorosłych opublikowanych w latach 1997–1998*, „Rocznik Andragogiczny” 1998.
- Publikacje Kazimierza Wojciechowskiego w „Kwartalniku Pedagogicznym” z perspektywy współczesnego odbiorcy*, „Kwartalnik Pedagogiczny” 2014, nr 4.
- Szkolnictwo ogólnokształcące i zawodowe dorosłych w Polsce w latach dziewięćdziesiątych*, „Rocznik Andragogiczny” 1999.
- Teoria transformatywnego uczenia się autorstwa Jecka Mezirowa*, „Rocznik Andragogiczny” 2007.
- The Training of Adult Education Specialists in Poland*, „Proceeding of the Commission on International Adult Education (CIAE) of the American Association of Adults and Continuing Education (AAACE)” 2009.
- Traditions and Current Trends of development in the Area of Adult Education in Poland*, „Proceedings of the 2008 CIAE, Pre-Conference” 2008.

- Transformacja uniwersytetu. Od limitowanego do szerokiego dostępu do studiów, od autoteliczności do komodyfikacji wiedzy*, w: E. Skibińska (red.), *Kariery zawodowe andragogów: studium empiryczne*, Wydawnictwo Naukowe ITE-PIB, Radom 2015.
- Tworzenie wspólnej przyszłości – rekomendacje Amerykańskiego Stowarzyszenia Edukacji i Kształcenie Ustawicznego (AAACE)*, „Rocznik Andragogiczny” 2008.
- Upowszechnianie wiedzy pozaszkolnej w Katedrze Andragogiki Uniwersytetu Warszawskiego*, w: E. A. wesołowska (red.), *Profesjonalizacja akademickiego kształcenia andragogicznego*, Biblioteka Edukacji Dorosłych, t. 1, Wyd. A. Marszałek, Toruń 1994.
- Zmiany struktury i funkcji średniego szkolnictwa ogólnokształcącego dla dorosłych w Polsce w okresie 1980–1996*, w: J. Saran (red.), *Edukacja dorosłych. Teoria i praktyka w okresie przemian*, Lublin 2000.

Helga Stock (1944–2018)

Doktor Helga Stock – niemiecka badaczka procesów uczenia się dorosłych, związana zawodowo od 1968 r. z Uniwersytetem Humboldta w Berlinie, zmarła 15.09.2018 r. Jej zainteresowania naukowe dotyczyły: jakości kształcenia, ewaluacji, dydaktyki nauczania i uczenia się w szkolnictwie wyższym, edukacji dorosłych, kultury studiowania w okresie transformacji i edukacji kulturalnej dorosłych.

Przez 30 lat (od końca lat 80. do 2017 r.) współpracowała z polskimi badaczami edukacji dorosłych z Uniwersytetu Warszawskiego (Depta, Pólturzycki 2014), Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytetu Zielonogórskiego. Współpraca z dr Stock obejmowała realizację projektów badawczych, wspólne publikacje oraz udział w konferencjach i seminariach naukowych.

Z udziałem dr Helgi Stock w ciągu 30 lat polsko-niemieckiej współpracy andragogów zrealizowano trzy projekty badawcze:

- Badania nad wyborem studiów i funkcjami uczelni (Pólturzycki i in. 1995);
- Badania nad kulturą studiowania w okresie transformacji (Depta i in. 2001);
- Badania edukacji kulturalnej dorosłych w Polsce i w Niemczech (m.in. Gieseke, Kargul 2005).